

Att söka till högskolan med en Gy25-examen

Inledning

- Grundläggande behörighet
- Särskild behörighet
- Nya behörighetskrav till lärarutbildning
- Urvalsgrupp för Gy25-examen?
- Meritvärdering
- Utökad nivå i examen
- Individuellt val

Grundläggande behörighet

Hur sökande kan uppfylla kraven för grundläggande behörighet med Gy25

Grundläggande behörighet

För grundläggande behörighet krävs:

- En högskoleförberedande examen

eller

- En yrkesexamen samt godkänt betyg i Svenska nivå 3/Svenska som andraspråk nivå 3 samt lägst nivå 2 i ämnet engelska

Särskild behörighet

Hur sökande kan uppfylla de särskilda behörighetskraven med Gy25

Särskild behörighet

- Anges med nivåer i ämnen i UHR:s föreskrifter UHRFS 2025:3. Särskild behörighet till utbildningar som leder till yrkesexamen. [Särskild behörighet för utbildning som leder till yrkesexamina](#)
- Särskild behörighet för utbildning som leder till yrkesexamina
- Exempelvis:

Läkarexamen	Biologi, nivå 2 Fysik, nivå 2 Kemi, nivå 2 Matematik – fortsättning, nivå 2
Optikerexamen	Matematik, nivå 2a alternativt Matematik, nivå 2b alternativt Matematik, nivå 2c Naturkunskap, nivå 2
Ortopedingenjörsexamen	Fysik, nivå 2 Kemi, nivå 1 Matematik – fortsättning, nivå 1c

Särskild behörighet – övrig utbildning

UHRFS 2025:3 bilaga 3

Exempel:

Ämnesplaner 2025	Ämnesplaner 2011/2012	Kursplaner 2000/2001 och 1992/1994	Äldre gymnasieformer
Biologi, nivå 1	Biologi 1	Biologi A	Biologi två åk N alternativt Biologi etapp 2
Biologi, nivå 2	Biologi 2	Biologi B	Biologi två åk N alternativt Biologi etapp 2
Filosofi, nivå 1	Filosofi 1	Filosofi A	Filosofi en åk HSN eller från treårig yrkesinriktad linje alternativt Filosofi Etapp 2

Motsvarighetsbedömningar från vissa program på gymnasiet

- Bilaga 3 i UHR:s föreskrifter om särskild behörighet UHRFS 2025:3

Särskild behörighet	Kan ersättas av
Fysik, nivå 1b <i>alternativt</i> Fysik, nivå 1a2	El- och energiprogrammet med ämnena: Ellära, nivå 1 Energiteknik, nivå 3
Kemi, nivå 1	El- och energiprogrammet med ämnena: Miljö- och vattenteknik, nivå 2

- Gäller för Biologi nivå 2, Fysik nivå 1b alt. Fysik nivå 1a2, Kemi nivå 1 och naturkunskap.

- Finns även i UHR:s bedömningshandbok:

Tabell för behörighetsbedömning

Biologi

Engelska

Filosofi

Naturkunskap nivå 2

- **Vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet med ämnena:**

Naturkunskap nivå 1a1 (NATU1A10X/50)

Anatomi och fysiologi nivå 1b (ANAT1B00X/100) *alternativt*

Anatomi och fysiologi nivå 1a1 + 1a2 (ANAT1A10X/50 + ANAT1A20X/50)

Omvårdnad nivå 2 (OMVR2000X/100)

Hälso-och sjukvård nivå 1 (HALC1000X/100)

Naturkunskap nivå 2

Naturbruksprogrammet på gymnasiet med ämnena:

- Naturkunskap nivå 1a1 (NATU1A10X/50) alternativt Naturkunskap 1a1 (NAKNAK01a1/50)

- Naturbruk nivå 1 (NATB1000X/200)

och

Djurhållning – lantbruksdjur, nivå 1 (DJUA1000X/100)

eller

Djurhållning – häst, nivå 1 (DJUH1000X/100)

eller

Djurhållning – sällskapsdjur, nivå 1 (DJUL1000X/100)

eller

Växtkunskap, nivå 1 (VAXK1000X/100)

eller

Skogsvård, nivå 1 (SKOV1000X/100)

eller

Ekologi i naturbruksmiljöer, nivå 1 (EKOL1000X/100)

Naturkunskap nivå 2 forts.

- **Generell motsvarandebedömning oavsett program:**

- Biologi nivå 1 (BIOG1000X/100) och
- Fysik nivå 1a1 + 1a2 (FYSK1A10X/100 + FYSK1A20X/50) alternativt Fysik nivå 1b (FYSK1B00X/150) och
- Kemi nivå 1 (KEMI1000X/100)

- **ERSÄTTNINGSKRAV till sjuksköterskeutbildning:**

Block I

Anatomi och fysiologi nivå 1a1 + nivå 1a2
(ANAT1A10X/50 + ANAT1A20X/50)

Och

Block II

Omvårdnad nivå 2 (OMVR2000X/100) och
Hälso- och sjukvård lägst nivå 1
(HALC1000X /100)

Biologi nivå 2

Naturbruksprogrammet på gymnasiet med ämnena

Biologi, nivå 1 (BLOG1000X/100) alternativt Biologi 1 (BIOBIO01/100)
och

Sällskapsdjur, nivå 1 (SALL1000X/200)

Djurhållning – sällskapsdjur, nivå 1 (DJUL1000X/100)

Djurvård inom djurens hälso- och sjukvård, nivå 1 (DJUV1000X/100)

eller

Hästkunskap, nivå 3 (HAST3000X/100)

Djurhållning – häst, nivå 1 (DJUH1000X/100)

eller

Växtodling, nivå 2 (VAXD2000X/100)

Djurhållning – lantbruksdjur, nivå 1 (DJUA1000X/100)

Lantbruksdjur, nivå 1 (LANT1000X/100)

Biologi nivå 2 forts.

- *eller*

Skogsproduktion, nivå 2 (SKOS2000X/100)

Skogsvård, nivå 2 (SKOV2000X/100)

- *eller*

Trädgårdsodling, nivå 2 (TRAR2000X/200)

Växtkunskap, nivå 1 (VAXK1000X/100)

- *eller*

Ekologi i naturbruksmiljöer, nivå 1 (EKOL1000X/100)

och ett av ämnena

Bevarandebiologi, nivå 1 (BEVA1000X/100)

Skogsvård, nivå 1 (SKOV1000X/100)

Fiske och vattenvård, nivå 1 (FISK1000X/100)

Jakt och viltvård, nivå 1 (JAKT1000X/100)

Att tänka på – Naturkunskap

Olika krav för behörighet och
utfärdande av examen.

[Naturkunskap](#)

Bedömningshandboken

Naturkunskap 1

– Nivåer i ämne

Naturkunskap nivå 1b (NATU1B00X/100)

Naturkunskap nivå 1a2 (NATU1A20X/50)

Kombinationer av nivåer i ämnen som ger behörighet motsvarande Naturkunskap nivå 1b:

Biologi nivå 1 (BIOG1000X/100) i kombination med **antingen:**

Fysik nivå 1a2 (FYSK1A20X/50) alternativt Fysik nivå 1b (FYSK1B00X/150)

eller

Kemi nivå 1 (KEMI1000X/100)

Samma utbildningar som Naturkunskap nivå 2

Nya krav till lärarutbildning

Nya betygskrav i svenska till lärarutbildning (HT2027)

De nya betygskraven i Svenska 3/svenska nivå 3 eller Svenska som andraspråk 3/nivå 3 gäller till:

- Grundlärarprogrammet och ämneslärarutbildning (betygskrav C)
- Förskolläraryrket (betygskrav D)
- De nya behörighetskraven i svenska gäller **inte** för grundlärarprogram med inriktning fritidshem, inte heller för yrkeslärarprogram eller vidareutbildningar för lärare (KPU, ULV, VAL)

Urvalsgrupp Gy25-examen?

Vi väntar på beslut

UHR har fått i uppdrag av regeringen att utreda om elever med ämnesbetyg bör konkurrera i en egen urvalsgrupp under en övergångsperiod (1 juli 2028-1 juni 2031). Syftet handlar om att säkerställa att elever med ämnesbetyg får likvärdiga möjligheter att antas till högskolan.

UHR har lämnat förslag på två modeller med särskild urvalsgrupp samt ett nollalternativ.

Modell 1: Egen urvalsgrupp (BI25) - Elever med ämnesbetyg konkurrerar endast med andra elever med ämnesbetyg

Modell 2: Elever med ämnesbetyg konkurrerar både i ordinarie BI och i en ny grupp BI25.

Nollalternativet - Ingen ny urvalsgrupp. Konkurrerar på samma premisser som övriga sökande.

Ikraftträdande av eventuellt nytt regelverk för ny urvalsgrupp behöver ske i början av 2027.

UHR:s rapport finns att ta del av här: [redovisning-av-regeringsuppdraget-om-amnesbetyg-dnr-01722-2024.pdf](#)

Meritvärdering

Huvudprincipen för ämnesbetyg

Huvudprincipen innebär att när ett godkänt betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som sätts på sådana nivåer.

Denna princip anges i 15 kap, 22 § skollagen (2010:800).

När ett betyg sätts på en högre nivå i ett ämne med flera nivåer ska betyget anses omfatta lägre nivåer i ämnet och ersätta betyg som har satts på sådana nivåer.

Detta innebär att ett betyg på underliggande nivå inte längre "existerar" och ska därför inte hanteras i antagningen.

Meritvärdering enligt bilaga 3, HF

Betygsvärde

5. Siffervärdet för varje betyg ska multipliceras med det antal gymnasiepoäng som det betyget omfattar, varvid ett betygsvärde fås.

Vid uträkning av ett betygsvärde ska betyg i ett ämne ersättas av ett betyg som den sökande har i samma eller motsvarande ämne, om sistnämnda betyg avser motsvarande nivå i ämnet och har ett högre siffervärde samt omfattar minst samma antal gymnasiepoäng. När ett betyg ersätts av ett annat betyg ska det sistnämnda betyget ges samma omfattning som det betyg som ersätts.

Meritvärdering enligt bilaga 3, HF

Betyg i ämnen på nivåer som ger behörighet eller är särskilt meriterande

7. Betyg i ämnen på nivåer som inte ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska meritvärderas enligt 4 och 5 om nivåerna

1. krävs för grundläggande behörighet till högstskoleutbildning som påbörjas på grundnivå,
2. krävs för sådan behörighet som avses i 7 kap. 9 §, eller
3. är särskilt meriterande nivåer som avses i 7 kap. 18 § och ger meritpoäng enligt 8.

Det sammanlagda betygsvärdet ska, för att få jämförelsetalet, i stället för att göra som det som anges i 6, divideras med det samlade antal gymnasiepoäng som har legat till grund för meritvärderingen.

Beräkning av jämförelsetalet gymnasieexamen Gy25

Ämne	Betyg	Poäng	Betygsvärde
Svenska Nivå 3 Nivå 2 Nivå 1	C	300	$15 \times 300 = 4\,500$
Engelska Nivå 2 Nivå 1	B	200	$17,5 \times 200 = 3\,500$
Kemi Nivå 2 Nivå 1	F C	100 100	$0 \times 100 = 0$ $15 \times 100 = 1\,500$

Räknehjälpen på ANTAGNING.SE

Räkna ut ditt meritvärde i Gy25

Räknehjälp ämnesbetyg

Välj ditt gymnasieprogram för att få obligatoriska ämnen ifyllda automatiskt. Övriga ämnen behöver du lägga till för hand. Du behöver också skriva in hur många gymnasiepoäng du har läst i varje ämne.

Om du fick F i senaste nivån, lägg till en ny nivårad och skriv också in betyget du fick på tidigare nivå.

Gymnasieprogram

Välj ett program

Eller

+ Lägg till nytt ämne

Meritpoäng

- Finns en översikt av meritpoäng på UHR:s sidor för vägledare: [Meritpoäng – översikt - UHR:s sidor för vägledare](#)
- Tänk på att matematik och moderna språk är uppdelade i flera ämnen, bygger på varandra men separata gällande meritvärdering.

Matematik – max 1,5

Matematik
0,5 meritpoäng

Matematik nivå 2a, 2b eller 2c – **0,5**

Matematik
fortsättning
1,0 meritpoäng

Matematik fortsättning nivå 1b eller 1c – **0,5**
Matematik fortsättning nivå 2 – **1,0***

Matematik
fördjupning
1,0 meritpoäng

Matematik fördjupning nivå 1 – **1,0**

Matematik
specialisering B
0,5 meritpoäng

Matematik specialisering B nivå 1 – **0,5****

Matematik
specialisering C
0,5 meritpoäng

Matematik specialisering C nivå 1 – **0,5**

* Om Matematik fortsättning nivå 1b eller 1c krävs för behörighet ges 0,5 meritpoäng.

** Meritpoäng ges inte ifall Matematik fortsättning nivå 2 är ett behörighetskrav

Meritpoäng för Matematik specialisering

I GY11/VUX12 fanns endast 1 kurs i Matematik – specialisering som bygger på kursen Matematik 4 och kunde läsas flera gånger med olika innehåll.

I GY25 finns två ämnen:

Ämnet matematik – specialisering B, Nivå 1, 100 poäng, som bygger på nivå 1b eller nivå 1c i ämnet matematik – fortsättning.

Ämnet matematik – specialisering C, Nivå 1, 100 poäng, som bygger på nivå 2 i ämnet matematik – fortsättning.

Eftersom man inte kan få meritpoäng för nivåer/kurser under behörighetskravet ger inte Matematik –specialisering B nivå 1 meritpoäng till utbildningar som kräver Matematik fortsättning nivå 2/Ma 4 som särskild behörighet

Moderna språk – max 1,5

Språk 1

Moderna språk
fortsättning
1,5 meritpoäng

Moderna språk fortsättning nivå 1 – **0,5**
Moderna språk fortsättning nivå 2 – **1,5***

Moderna språk
fördjupning
0,5 meritpoäng

Moderna språk fördjupning nivå 1 – **0,5**

Språk 2

Moderna språk
grund
0,5 meritpoäng

Moderna språk grund nivå 1 – **0,5 meritpoäng****

* Om nivå 1 i samma ämne krävs för behörighet ges 1,0 meritpoäng

** Under förutsättning att 1,0 meritpoäng uppnåtts för språk 1.

Svenskt teckenspråk för hörande – max 1,5

Språk 1

Svenskt teckenspråk
för hörande
fortsättning
1,5 meritpoäng

Svenskt teckenspråk för hörande fortsättning nivå 1 – **0,5**
Svenskt teckenspråk för hörande fortsättning nivå 2 – **1,5***

Svenskt teckenspråk
för hörande
fördjupning
0,5 meritpoäng

Svenskt teckenspråk för hörande fördjupning nivå 1 – **0,5**

Språk 2

Svenskt teckenspråk
för hörande
grund
0,5 meritpoäng

Svenskt teckenspråk för hörande grund nivå 1 – **0,5 meritpoäng****

*Om nivå 1 i samma ämne krävs för behörighet ges 1,0 meritpoäng
** Under förutsättning att 1,0 meritpoäng uppnåtts för språk 1.
Observera att *Svenskt teckenspråk för hörande grund* inte ger meritpoäng om sökande fått meritpoäng för *Svenskt teckenspråk för hörande* enligt språk 1.

Engelska – 1,0 poäng

Engelska
1,0 meritpoäng

Engelska nivå 3 – 1,0

Två meritpoängsämnen – vad händer då?

Fråga:

Vad gäller inom Gy25 om elev har betyg i två kurser inom moderna språk tex. **Franska – fortsättning, nivå 1 och Tyska - fortsättning, nivå 2.**

Svar:

Franska fortsättning nivå 1 = 100p

Tyska fortsättning nivå 2 = 200p – även om eleven endast läst överliggande nivå så ger detta poäng även för underliggande nivå.

Eleven kommer få 1,5 meritpoäng för sin Tyska forts. nivå 2.

Om betyget i franska ligger i examen räknas det alltid med i jämförelsetalet.

Om Franska fortsättning nivå 1 är en utökad nivå kommer det räknas med i jämförelsetalet om det höjer elevens jämförelsetal eftersom Franska fortsättning nivå 1 kan ge meritpoäng.

Utökad nivå i examen

Utökad nivå

Tänk på:

- Så fort man fått ett godkänt betyg på högre nivå så ersätter detta betyg lägre nivåns betyg.
- Detta gäller även för utökad nivå.
- Vanligt missförstånd är att man får behålla sitt betyg på den nivån som är inom det fullständiga programmet om den högsta nivån är utökad och den nivån inte krävs för behörighet eller ger meritpoäng.

Betyget i nivå 2 upphör att existera så fort man fått ett godkänt betyg i nivå 3.

Exempel utökad nivå

Sökande har läst ämnet företagsekonomi nivå 3, totalt 300 gymnasiepoäng, med betyget C.

Den sista nivån på 100 gymnasiepoäng är utökad.

Det innebär att det endast är 200 gymnasiepoäng som ska meritvärderas.

Meritvärderas så här

Betyg i underliggande nivå ersätts, därför är det betyget i nivå 3 som räknas med men med en lägre poängomfattning: C x 200 gymnasiepoäng.

Gy25-examen	Betyg	Poäng	Anmärkning
Företagsekonomi	C	300	Utökad
Nivå 3		100	
Nivå 2		100	
Nivå 1		100	

Meritvärdering	Betyg	Poäng
Företagsekonomi	C	200
Nivå 3		100
Nivå 2		
Nivå 1		

Meritvärdering av utökad nivå i Gy25-examen

- **Av punkt 7 i bilaga 3 till Högskoleförordningen** framgår att betyg på utökad nivå eller nivåer inte ska räknas med i meritvärdet.
- **Endast om nivån krävs för behörighet eller ger meritpoäng** ska betyg i utökad nivå eller nivåer räknas med.

Ett till exempel

Sökande har läst ämnet Franska - fortsättning nivå 2, totalt 200 gymnasiepoäng, med betyget D.

Den sista nivån på 100 gymnasiepoäng är utökad.

200 gymnasiepoäng medräknas eftersom fortsättning nivå 2 ger meritpoäng.

Meritvärderas så här

Betyg D i fortsättning nivå 2 ersätter betyg B i underliggande nivå.

Nivå 1 + nivå 2 ger totalt 1,5 meritpoäng

**Betyg i nivå 2 medräknas med poängomfattning:
D × 200 gymnasiepoäng**

Gy25-examen	Betyg	Poäng	Anmärkning
Franska	D	200	Utökad
Fortsättning nivå 2	D	100	
Fortsättning nivå 1	B	100	

Meritvärdering	Betyg	Poäng
Franska	D	200
Fortsättning nivå 2		100
Fortsättning nivå 1		

Individuellt val

Vad kan hända om man väljer Engelska nivå 3 som individuellt val?

- Sökande har betyg A i Engelska nivå 2 men har inte full meritpoäng och väljer därför att läsa Engelska nivå 3 som individuellt val.
- Sökande får betyg E i Engelska nivå 3. Vilket innebär att betyget A i nivå 2 upphör att gälla och sökande får betyg E i ämnet och detta meritvärderas med $E = 10 \times 300$ poäng.
- Om sökande istället hade haft kvar sitt betyg A i Engelska nivå 2 – 200 gymnasiepoäng och istället valt ett annat individuellt val där sökande fått betyg A i ämnet blir meritvärdet högre för sökande än om man läst Engelska nivå 3 med betyg E + 1 meritpoäng.

Tack!
www.uhr.se